

2005. március 8., kedd

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P6_TA(2005)0060

Pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítése *I**

Helyesbítés a 73/239/EGK, 85/611/EGK, 91/675/EGK, 92/49/EGK, és a 93/6/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 94/19/EK, 98/78/EK, 2000/12/EK, 2001/34/EK, 2002/83/EK és a 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítésének létrehozása érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvhez (6429/1/2005 — C6-0051/2005 — 2003/0263(COD))

(Együttdöntési eljárás)

A helyesbítés elfogadása megtörtént.

P6_TA(2005)0061

Földgázvezeték-hálózatokhoz való hozzáférés *II**

Az Európai Parlament jogalkotási állásfoglalása a földgázvezeték-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására irányuló tanácsi közös álláspontról (11652/2/2004 — C6-0188/2004 — 2003/0302(COD))

(Együttdöntési eljárás: második olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács közös állásponinjára (11652/2/2004 — C6-0188/2004),
- tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2003)0741)⁽¹⁾ vonatkozó, első olvasat során elfogadott állásponinjára⁽²⁾,
- tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 62. cikkére,
- tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A6-0012/2005),

1. jóváhagyja a módosított közös állásponntot;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa állásponnját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, 2004.4.20., P5_TA(2004)0301.

P6_TC2-COD(2003)0302

Az európai parlament állásponinja amely második olvasatban 2005. március 8-án került elfogadásra a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

2005. március 8., kedd

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához. Ugyanakkor szükség van a keretszabályozás szerkezeti módosításaira ahhoz, hogy a még meglévő akadályokat sikerüljön felszámolni a belső piac végleges megvalósítása érdekében, különös tekintettel a földgáz-kereskedelemre. További műszaki szabályokra van szükség, különösen a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások, illetve a kapacitás-allokációs mechanizmusokat, a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó eljárásokat érintő alapelvek, továbbá az átláthatósági követelmények tekintetében.
- (2) Az Európai Gázszabályozási Fórum (a továbbiakban: a Fórum) által 2002-ben elfogadott „A helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások” első csoportjának végrehajtása és nyomon követése során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az iránymutatásokban megállapított szabályok valamennyi tagállamban történő maradéktalan végrehajtása, illetve a gyakorlatban az egyenlő piacra jutási feltételek minimális biztosítékainak megteremtése érdekében szükséges, hogy ezek a szabályok végrehajthatók legyen.
- (3) A közös szabályok második csoportját „A helyes gyakorlatra vonatkozó második iránymutatások” címmel a Fórum 2003. szeptember 24-25-én tartott ülésén fogadták el, és e rendelet célja, hogy az említett iránymutatások alapján meghatározza a hálózati hozzáférésre és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra, a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokra, az átláthatóságra, valamint az egyensúlyozásra és a kapacitási jogok kereskedelmére vonatkozó alapelveket és szabályokat.
- (4) A 2003/55/EK irányelv 15. cikke lehetővé teszi a kombinált szállítói és elosztói rendszerüzemeltetést. Ennek következtében e rendelet nem írja elő azoknak a nemzeti szállító- és elosztói rendszereknek az átalakítását, amelyek összhangban vannak a 2003/55/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseivel, és különösen annak 15. cikkével.
- (5) E rendelet hatálya kiterjed azokra a magasnyomású vezetésekre, amelyek a helyi elosztó vezetéseket összekötik a földgázhálózattal, és amelyeket elsődlegesen nem a helyi elosztás során használnak
- (6) *Meg kell határozni azokat a kritériumokat, amelyek alapján a hálózati hozzáférés díjait megállapítják; e kritériumoknak maradéktalanul meg kell felelniük a megkülönböztetésmentesség elvének, a jól működő belső piac szükségleteinek, maradéktalanul figyelembe kell venniük a rendszeregyensúly szükségleteit, tükrözniük kell a felmerült tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetiileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell a befektetések megfelelő megtérülését, valamint amennyiben szükséges, figyelembe kell venniük a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlítását.*
- (7) A hálózati hozzáférés díjának kiszámításánál lényeges figyelembe venni a felmerült tényleges költségeket, **amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetiileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak**, valamint a befektetések megfelelő megtérülésének szükségességét, illetve az új infrastruktúra kialakítását célzó ösztönzések szükségességét. E tekintetben, különösen, *ha a vezetékek között valódi verseny van, a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlításait mint releváns módszert kell figyelembe venni.*
- (8) A díjak meghatározását célzó piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók, alkalmazásának összeegyeztethetőnek kell lenniük a 2003/55/EK irányelvben meghatározott rendelkezésekkel.
- (9) Szükséges, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások közös minimumszabályai a gyakorlatban is biztosítsák a Közösség egész területén a hozzáférés egységes minimális szintjét, és biztosítsák, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások kellőképp összeegyeztethetők, valamint a jól működő belső földgázpiacból származó előnyök kiaknázhatók legyenek.

⁽¹⁾ HL C 241., 2004.9.28., 31. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), és a Tanács 2004. november 12-i közös állásponjtja (HL C 25. E, 2005.2.1., 44. o.) és az Európai Parlament 2005. március 8-i állásponjtja.

⁽³⁾ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

2005. március 8., kedd

- (10) A szállítási rendszerüzemeltetők hálózatához történő, megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó harmonizált szállítási szerződésekre vonatkozó hivatkozások nem jelentik azt, hogy egy bizonyos rendszerüzemeltető szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételeknek meg kell egyezniük az ugyanazon tagállam vagy egy másik tagállam másik szállítórendszerére vonatkozó szerződési feltételekkel, kivéve amennyiben minimumkövetelményeket állapítanak meg, amely minimum követelményeknek valamennyi szállítási szerződésnek meg kell felelnie.
- (11) A szerződéses hálózati szűk keresztmetszetek kezelése a gáz belső piacának végleges megvalósításának lényeges kérdése. Olyan közös szabályokat szükséges kialakítani, amelyek kiegyensúlyozzák a nem használt kapacitás felszabadításának szükségességét a „használd, vagy elveszíted” elvnek megfelelően a kapacitás birtokosainak azon jogaival, amely szerint a kapacitást akkor használják, amikor az szükséges, ugyanakkor fokozzák a kapacitás likviditását.
- (12) Bár a hálózatok fizikai keresztmetszete jelenleg ritkán okoz gondokat a Közösségben, ez a jövőben előfordulhat. Ezért szükséges a szűk keresztmetszetek kapacitás-allokációs alapelveit ilyen körülményekre vonatkozóan meghatározni.
- (13) A földgázhálózathoz történő hatékony hozzáférés céljából a rendszerhasználóknak tájékoztatásra van szükségük, különösképpen a műszaki követelményekre és a rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozóan annak érdekében, hogy kiaknázhassák a belső piac keretén belül felmerülő üzleti lehetőségeket. Ezen átláthatósági követelmények egységes minimumszabályait ki kell alakítani. A vonatkozó információk közzététele különböző eszközök útján történhet, beleértve az elektronikus eszközöket is.
- (14) A szállítási rendszerüzemeltetők által működtetett, megkülönböztetésmentes és átlátható földgáz-egyensúlyozási rendszerek lényeges mechanizmust jelentenek, különösen az újonnan piacra lépők esetében, akik számára teljes értékesítési portfóliójuk egyensúlyban tartása fokozottabb nehézséget jelenthet, mint azon társaságok számára, akik az adott piacon már régóta jelen vannak. Ezért meg kell határozni azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők ezeket a mechanizmusokat a hálózathoz való hozzáférés megkülönböztetésmentesen, átlátható és hatékony feltételeinek megfelelő módon működtessék.
- (15) Az elsődleges kapacitási jogok kereskedelme a versenyző piac fejlesztésének és a likviditás megteremtésének fontos része. Ezért e kérdésben e rendeletnek meg kell határoznia az alapszabályokat.
- (16) Biztosítani kell, hogy a kapacitási jogokat szerző vállalkozások e jogokat értékesíteni tudják más, engedéllyel rendelkező vállalkozások részére is annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a megfelelő likviditási szint fenntartását a kapacitások piacán. Ez a megközelítés azonban nem zárja ki annak a rendszernek alkalmazását, amellyel a nemzeti szinten meghatározott és egy adott időszak során fel nem használt kapacitást nem megszakítható alapon újra elérhetővé teszik a piac számára.
- (17) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják az e rendeletben meghatározott szabályoknak, valamint az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatásoknak való megfelelést.
- (18) Az e rendelethez csatolt iránymutatások tartalmazzák a helyes gyakorlatokra vonatkozó második iránymutatások alapján meghatározott különös részletes végrehajtási szabályokat. Adott esetben ezek a szabályok idővel változni fognak, figyelembe véve a nemzeti földgázrendszerek különbözőségeit.
- (19) Az e rendelet mellékletében foglalt iránymutatások módosítására irányuló javaslatát megelőzően a Bizottságnak a Fórum keretén belül előzetes konzultációt kell folytatnia a szakmai szervezetek által képviselt és az iránymutatások által érintett minden féllel, valamint a tagállamokkal, és fel kell kérnie a villamosenergia- és gázipari szabályozó hatóságok európai csoportját a közreműködésre.
- (20) A tagállamoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell adniuk a megfelelő információt a Bizottság számára. Ezeket az információkat a Bizottság bizalmasan kezeli.
- (21) E rendelet és az e rendelettel összhangban elfogadott iránymutatások nem érintik a közösségi versenyszabályok alkalmazását.

2005. március 8., kedd

- (22) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (23) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozó tisztességes szabályok kialakítását, maguk a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) E rendelet célja, hogy a nemzeti és regionális piacok jellegzetességeinek figyelembevételével megkülönböztetésmentes szabályokat állapítson meg a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférési feltételekre vonatkozóan, a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.

Ez a célkitűzés magában foglalja harmonizált elvek megállapítását a díjak és a díjszámítás módszerei, a hálózathoz való hozzáférés és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások létrehozása tekintetében, valamint a kapacitás-allokáció és a szűk keresztmetszetek kezelése, az átláthatósági követelményeknek, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályoknak és az egyensúlyozási díjaknak a meghatározása, továbbá a kapacitás-kereskedelem elősegítése tekintetében.

(2) A tagállamok létrehozhatnak egy, a 2003/55/EK irányelvvel összhangban felállított és e rendelet követelményeinek megfelelő szervezetet vagy testületet egy vagy több olyan feladat ellátása céljából, amely feladat általában a szállítási rendszerüzemeltetőkhöz tartozik.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a fogyasztókhöz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
2. „szállítási szerződés”: a szállítási rendszerüzemeltető által a rendszerhasználóval, a szállítás tárgyában kötött szerződés;
3. „kapacitás”: normál köbméter/időegységben vagy energiaegység/időegységben kifejezett maximális szállított mennyiség, amelyre a rendszerhasználó a szállítási szerződés előírásainak megfelelően jogosult;
4. „fel nem használt kapacitás”: az a nem megszakítható kapacitás, amelyet a rendszerhasználó a szállítási szerződés keretében *ugyan megszerzett*, de **a szerződésben meghatározott határidő lejártára** nem nominált;
5. „szűk keresztmetszetek kezelése”: a szállítási rendszerüzemeltető kapacitás-portfóliójának kezelése, figyelembe véve az optimális és maximális kihasználtságot a műszaki kapacitás, illetve a jövőbeni szűk keresztmetszetek és áteresztő pontok időben történő felmérése tekintetében;
6. „másodlagos piac”: az elsődleges piacon kívül értékesített kapacitás piaca;
7. „nominálás”: a rendszerhasználó előzetes jelentése a szállítási rendszerüzemeltető részére arról a tényleges áramlásról, amelyet a rendszerbe kíván betáplálni vagy onnan kivenni;

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2005. március 8., kedd

8. „újranominálás”: további jelentés a helyesbített nominálásról;
9. „rendszerengyensúly”: a szükséges szállítólétesítményeket is beleértve a szállítóhálózatra vonatkozó valamennyi helyzet, amikor a földgáz nyomása és minősége a rendszerüzemeltető által megállapított alsó- és felső határérték között marad annak érdekében, hogy a földgázszállítás műszaki szempontból garantálható legyen;
10. „egyensúlyozási időszak”: azon időszak, amelynek során egy energiaegységben kifejezett földgázmenyiség vétele a minden rendszerhasználó által ellentételezendő ugyanazon földgázmenyiség bevitelével a szállítóhálózatba, a szállítási szerződéssel vagy a üzemi és kereskedelmi szabályzattal összhangban;
11. „a rendszerhasználó”: egy szállítási rendszerüzemeltető ügyfele vagy potenciális ügyfele, valamint maguk a rendszerüzemeltetők is, amennyiben a szállításhoz kapcsolódóan feladatuk ellátásához az szükséges;
12. „megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
13. „megszakítható kapacitás”: olyan gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető a szállítási szerződésben meghatározott feltételek értelmében megszakíthat;
14. „hosszú távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egyéves vagy annál hosszabb időre szóló szolgáltatások;
15. „rövid távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egy évnél rövidebb időre szóló szolgáltatás;
16. „nem megszakítható kapacitás”: nem megszakítható gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szerződésben garanzál;
17. „nem megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
18. „műszaki kapacitás”: az a maximális biztos kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető kínálhat a rendszerhasználóknak, figyelembe véve a szállítóhálózatra vonatkozó rendszerengyensúlyt és üzemeltetési követelményeket;
19. „szerződéses kapacitás”: az a kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szállítási szerződés keretében oszt ki a rendszerhasználónak;
20. „rendelkezésre álló kapacitás”: a műszaki kapacitásnak az a része, amelyet nem osztottak ki, de a rendszerben egy adott időpontban rendelkezésre áll;
21. „szerződéses szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a biztos kapacitás iránti kereslet szintje meghaladja a műszaki kapacitást;
22. „elsődleges piac”: közvetlenül a szállítási rendszerüzemeltető által értékesített kapacitás piaca;
23. „fizikai szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a tényleges szállítások iránti kereslet szintje egy adott időpontban meghaladja a műszaki kapacitást.

(2) A 2003/55/EK irányelv 2. cikkében meghatározott, az e rendelet alkalmazása szempontjából lényeges fogalom-meghatározásokat is alkalmazni kell, kivéve a 2003/55/EK irányelv 2. cikke 3) pontjában a szállításra vonatkozó fogalom meghatározást.

3. cikk**A hálózati hozzáférés díjai**

(1) A szabályozó hatóságok által a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése alapján jóváhagyott, a szállítási rendszerüzemeltetők által alkalmazott díjaknak, illetve a számításukhoz használt módszereknek, továbbá az irányelv 18. cikkének (1) bekezdése értelmében közzétett díjaknak átláthatóknak kell lenniük, figyelembe kell venniük a rendszerengyensúlyra és annak fejlesztésére vonatkozó szükségleteket, és a tényleges költségeket kell tükrözniük, **amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell** a befektetések megfelelő megtérülését, és adott esetben figyelembe kell venniük a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlításait. A díjakat és a számításukhoz használt módszereket megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

2005. március 8., kedd

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a díjakat piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók révén is meg lehet állapítani, amennyiben ezeket az intézkedéseket és az így elért bevételeket a szabályozó hatóság jóváhagyja.

A díjak, illetve a számításukhoz használt módszerek megkönnyítik a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, miközben elkerülhetővé teszik a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást, továbbá ösztönzik a befektetéseket, és biztosítják a szállítóhálózatok együttműködő-képességének fenntartását vagy kialakítását.

(2) A hálózati hozzáférés díjai nem korlátozhatják a piac likviditását, és nem torzíthatják a különböző szállítórendszerek határain átnyúló kereskedelmet. Amennyiben a díjszerkezet vagy az egyensúlyozási mechanizmusok közötti különbségek akadályoznák a szállítórendszereken keresztül történő kereskedelmet, a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése ellenére, a szállítási rendszerüzemeltetők – szoros együttműködésben az illetékes nemzeti hatóságokkal – tevékenyen érvényt szereznek a díjszerkezetek és a díjszábillási elvek konvergenciájának, beleértve az egyensúlyozást is.

4. cikk

Harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások

(1) A szállítási rendszerüzemeltetők:

- a) biztosítják, hogy valamennyi rendszerhasználó számára megkülönböztetésmentesen nyújtanak szolgáltatásokat. *Ha a szállítási rendszerüzemeltetők különböző ügyfelek számára ugyanazt a szolgáltatást nyújtják, azonos szerződési feltételeket kell alkalmazniuk, vagy a 2003/55/EK irányelv 25. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően az illetékes hatóság által jóváhagyott harmonizált szállítási szerződések alkalmazásával, vagy közös rendszer kód használatával.*
- b) egyaránt biztosítják a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat. A megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét.
- c) hosszú távú és rövid távú szolgáltatásokat egyaránt nyújtanak a rendszerhasználók számára.

(2) A nem szabványos kezdőnapal aláírt vagy a szabványos egyéves szállítási szerződéseknel rövidebb időtartamra kötött szállítási szerződések a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott elveknek megfelelően nem eredményezhetnek a szolgáltatás piaci értékét nem tükröző, önkényesen alkalmazott magasabb vagy alacsonyabb díjakat.

(3) Adott esetben a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások a rendszerhasználók által nyújtott, hitelképességükre vonatkozó megfelelő garanciák megléte esetén nyújthatók. A garanciák nem képezhetnek jogosulatlan piacra lépési korlátot, valamint megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak és árnyszerűnek kell lenniük.

5. cikk

A kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elvei

(1) Valamennyi, a 6. cikk (3) bekezdésében említett releváns ponton elérhető maximális kapacitást a piaci szereplők számára – a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatiüzemeltetés figyelembevételével – hozzáférhetővé kell tenni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltetőknek olyan, megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk és közzétenniük, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást;
- b) a piaci mechanizmusokkal összeegyeztethetők, beleértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra;
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

2005. március 8., kedd

- (3) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltetők új szállítási szerződéseket kötnek, vagy újratárgyalják a már meglévő szállítási szerződéseket, a szerződéseknél a következő elveket figyelembe kell venni:
- a) szerződéses szűk keresztmetszet esetén a szállítási rendszerüzemeltető a fel nem használt kapacitását legalább a következő napra felkínálja megszakítható szolgáltatásként az elsődleges piacon,
 - b) a rendszerhasználók – amennyiben úgy kívánják – jogosultak a kihasználatlan, szerződésben vállalt kapacitásukat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsátani vagy alhasznóbérletbe adni. A tagállamok előírhatják, hogy a rendszerhasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállítási rendszerüzemeltetőket.
- (4) Amennyiben a meglévő szállítási szerződésekben vállalt kapacitás kihasználatlan marad és szerződéses szűk keresztmetszet áll elő, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a (3) bekezdést kell alkalmazniuk, kivéve, ha ez sértené a meglévő szállítási szerződésekben előírt kötelezettségeket. Amennyiben ez sértené a meglévő szállítási szerződéseket, a szállítási rendszerüzemeltetők – a (3) bekezdéssel összhangban – az illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően a kihasználatlan kapacitás másodlagos piacon történő felhasználása iránti kérelmet nyújtanak be a rendszerhasználóhoz.
- (5) Fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállítási rendszerüzemeltetőnek vagy, adott esetben, a szabályozó hatóságoknak megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk.

6. cikk**Átláthatósági követelmények**

- (1) A rendszerhasználók hatékony hálózati hozzáféréseinek eléréséhez szükséges műszaki információval együtt a szállítási rendszerüzemeltetők az általuk nyújtott szolgáltatásokkal és a vonatkozó alkalmazott feltételekkel kapcsolatos, részletes információt tesznek közzé.
- (2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a földgázhálózat hatékony hasznosításának megkönnyítése érdekében a szállítási rendszerüzemeltetők vagy az illetékes nemzeti hatóságok a díj kialakításáról, annak módszereiről és struktúrájáról ésszerűen és kellően részletezett információt tesznek közzé.
- (3) Az általuk nyújtott szolgáltatásokról valamennyi szállítási rendszerüzemeltető a műszaki, a szerződésben vállalt és a rendelkezésre álló kapacitásokról minden releváns pont tekintetében – beleértve a betáplálási és kiadási pontokat – számszerűsített információt tesznek közzé rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon.
- (4) A szállítórendszerek releváns pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.
- (5) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltető úgy ítéli meg, hogy titoktartási okokból nem jogosult valamennyi kért adatot közzétenni, engedélyt kell kérnie az illetékes hatóságoktól az érintett pontra vagy pontokra vonatkozó információ közzétételének korlátozására.

Az illetékes hatóságok az engedélyt eseti alapon megadhatják vagy elutasíthatják, különös figyelemmel a jogos üzleti titok tiszteletben tartásának szükségességére és a földgáz belső versenypiacának megteremtésére vonatkozó célkitűzésre. Amennyiben az engedélyt megadták, a rendelkezésre álló kapacitást közzé kell tenni azon számszerűsített adatok feltüntetése nélkül, amelyek a titoktartást megsérthetnék.

Az e bekezdésben említett engedély nem adható meg, amennyiben ugyanazon a ponton három vagy több rendszerhasználó rendelkezik szerződésben vállalt kapacitással.

- (6) A szállítási rendszerüzemeltetők az e rendeletben előírt információt mindig értelmezhető formában, mennyiségileg egyértelmű és könnyen hozzáférhető módon, valamint megkülönböztetésmentes módon teszik közzé.

7. cikk**Egyensúlyozási szabályok és az egyensúlytól való eltérésért kiszabott díjak**

- (1) Az egyensúlyozási szabályok – amelyeket tisztességes, megkülönböztetésmentes és átlátható módon kell kialakítani – objektív kritériumokon alapulnak. Az egyensúlyozási szabályok a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat.

2005. március 8., kedd

(2) Nem piaci alapú egyensúlyozási rendszerek esetében a toleranciaszinteket úgy kell meghatározni, hogy azok vagy a szezonalitást tükrözzék, vagy a szezonalitásból eredő toleranciaszintnél magasabb toleranciaszintet eredményezzenek, és tükrözzék a szállítórendszer valós műszaki képességeit. A toleranciaszintek a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat is.

(3) Az egyensúlyozási díjaknak **a lehetséges mértékben költségorientáltak** kell lenniük, és *megfelelően* **össz-
tönözniük** kell a rendszerhasználókat, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett gáz mennyiségét. Az egyensúlyozási díjaknak el kell kerülniük a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást és nem akadályozhatják az új piaci szereplők piacra lépését.

Az egyensúlyozási díj kiszámítására vonatkozó valamennyi módszert és végleges díjat az illetékes hatóságoknak vagy adott esetben a szállítási rendszerüzemeltetőnek kell közzé tennie.

(4) A szállítási rendszerüzemeltetők bírságot vethetnek ki azokra a rendszerhasználókra, akiknek a szállítórendszerbe történő betáplálása és abból történő vételezése az (1) bekezdésben említett egyensúlyozási szabályok szerint nincs egyensúlyban.

(5) *A ténylegesen felmerülő* egyensúlyozási költségeket meghaladó bírságokat – **amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak** – a díjszámításnál oly módon kell figyelembe venni, hogy az ne csökkentse az egyensúlyozáshoz fűződő érdeket, és ezeket a bírságokat az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

(6) Annak érdekében, hogy a rendszerhasználóknak lehetőségük legyen kellő időben történő korrekciós intézkedések végrehajtására, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a rendszerhasználó egyensúlyozási helyzetéről elegendő, kellő időben rendelkezésre álló, megbízható, on-line hozzáférhető információt kell biztosítaniuk. A szolgáltatott információ szintjének tükröznie kell a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló információ szintjét. Az információ szolgáltatásáért kiszabott díjat – amennyiben van ilyen – az illetékes hatóságok hagyják jóvá és a szállítási rendszerüzemeltető teszi közzé.

(7) A földgáz-kereskedelem megkönnyítése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők az egyensúlyozási rendszerek harmonizálása, valamint az egyensúlyozási díjak struktúrájának és szintjeinek ésszerűbbé tétele érdekében erőfeszítéseket tesznek.

8. cikk

A kapacitási jogok kereskedelme

Valamennyi szállítási rendszerüzemeltető ésszerű lépéseket tesz a kapacitási jogokkal való szabad kereskedelem lehetővé tételére és megkönnyítésére. Valamennyi üzemeltető harmonizált szállítási szerződéseket és eljárásokat dolgoz ki az elsődleges piac tekintetében a másodlagos kapacitáskereskedelem megkönnyítése érdekében, valamint elismeri az elsődleges kapacitásjogok átruházását, amennyiben a rendszerhasználók erről értesítik. A harmonizált szállítási szerződésekről és eljárásokról a szabályozó hatóságokat értesíteni kell.

9. cikk

Iránymutatások

(1) Adott esetben az e rendelet céljának megvalósításához szükséges minimális harmonizálási szintet biztosító iránymutatások a következőket határozzák meg:

- a) a 4. cikkkel összhangban, a harmadik fél hozzáférést biztosító szolgáltatások részleteit, beleértve a szolgáltatások jellegét, időtartamát és ezekre a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb követelményeket;
- b) az 5. cikkkel összhangban, szerződéses szűk keresztmetszet esetén a kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszeteket kezelő eljárások alkalmazásának alapjául szolgáló elvek részleteit;
- c) a 6. cikkkel összhangban, a rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározásának és az átláthatóság követelményeinek megfelelő valamennyi releváns pont meghatározásának részleteit, beleértve az összes vonatkozó helyen közzéteendő információt és ezen információk közzétételének időbeli ütemezését.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt kérdésekre vonatkozó iránymutatásokat a melléklet határozza meg. Az iránymutatásokat a Bizottság módosíthatja; a módosítást a 14. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megtenni.

2005. március 8., kedd

(3) Az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatások alkalmazása és módosítása tükrözi a nemzeti gázrendszerek közötti különbségeket, és nem teszik szükségessé a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó, közösségi szintű, egységes, részletes feltételek meglétét. Az iránymutatások ugyanakkor a földgáz belső piacához szükséges, megkülönböztetésmentes és átlátható hálózati hozzáférési feltételek elérése érdekében betartandó minimumkövetelményeket határozhatnak meg, amelyeket a nemzeti földgázhálózatok közötti különbségek figyelembe vételével kell alkalmazni.

10. cikk

Szabályozó hatóságok

A tagállamok 2003/55/EK irányelv 25. cikke értelmében létrehozott szabályozó hatóságai az e rendeletben meghatározott feladataik ellátása során biztosítják az e rendelet, valamint az e rendelet 9. cikke alapján elfogadott iránymutatások betartását.

Adott esetben ezek a hatóságok együttműködnek egymással és a Bizottsággal.

11. cikk

Információs szolgáltatás

A tagállamok és a szabályozó hatóságok a Bizottság kérésére megadják a 9. cikk alkalmazásához szükséges valamennyi információt.

A szükséges információ összetettségének és az információs szolgáltatás sürgősségének figyelembevételével a Bizottság ésszerű határidőt tűz ki, amelyen belül az információt meg kell adni.

12. cikk

A tagállamok joga további részletes intézkedésekről történő rendelkezésre

Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az e rendeletben, valamint a 9. cikkben említett iránymutatásokban meghatározott rendelkezéseknél részletesebb rendelkezéseket tartalmazó intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be.

13. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik a végrehajtásukhoz szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2006. július 1-jéig értesítik a Bizottságot e rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik minden későbbi, azokat érintő módosításról is.

(2) Az (1) bekezdés értelmében meghatározott szankciók nem büntetőjogi jellegűek.

14. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottság munkáját a 2003/55/EK irányelv 30. cikke által létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

2005. március 8., kedd

15. cikk

A Bizottság jelentése

A Bizottság figyelemmel kíséri e rendelet végrehajtását. A 2003/55/EK irányelv 31. cikkének (3) bekezdése szerint elkészített jelentésében a Bizottság az e rendelet alkalmazásának tapasztalataira is kitér. A jelentés különösen vizsgálja, hogy a rendelet milyen mértékben biztosította sikeresen a megkülönböztetésmentes és költségalapú hálózati hozzáférési feltételeket a földgázszállító-hálózatokhoz, annak érdekében, hogy elősegítse a fogyasztók választását egy jól működő belső piacon, valamint az ellátás biztonságát hosszú távon. Amennyiben szükséges, a jelentést megfelelő javaslatok, illetve ajánlások kísérik.

16. cikk

Eltérések és mentességek

Ez a rendelet nem alkalmazandó a következők tekintetében:

- a) a tagállamok földgázszállító-rendszerei, a 2003/55/EK irányelv 28. cikke alapján adott eltérések időtartama alatt; azok a tagállamok, amelyek részére a 2003/55/EK irányelv 28. cikke értelmében eltérést nyújtottak, kérelmezhetik a Bizottságtól az e rendeletről való, az e pontban említett eltérés lejártának időpontjától számított legfeljebb 2 évig terjedő átmeneti eltérést;
- b) a tagállamok közötti rendszerösszekötők, és a meglévő infrastruktúra jelentős mértékű kapacitásbővítései, valamint azoknak az infrastruktúráknak a módosításai, amelyek lehetővé teszik a 2003/55/EK irányelv 22. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett azon új gázellátási források bevonását, amelyek mentesítésben részesülnek ugyanazon irányelv 18., 19., 20. cikkének és a 25. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezései alól, amennyiben mentesülnek a jelen albekezdésben említett rendelkezések alól; illetve
- c) azon földgázszállító-rendszerek, amelyek részére eltérést nyújtottak a 2003/55/EK irányelv 27. cikke alapján.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2006. július 1-jétől kell alkalmazni a 9. cikk (2) bekezdésének második mondata kivételével, amelyet 2007. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök